

KRETSAKTUELLT

Hösten 2024

Med vind i sommarseglen!

Foto: Göran Ekelund

Svenska Kryssarklubben
Blekingekretsen

Lasse och Ronny från mässan i Karlshamn

Kretsaktuellt ges ut av Blekingekretsen av Svenska Kryssarklubben och kommer ut med 3 nummer/år.

Vi är ca 800 medlemmar där många är bosatta utanför länet och några även utanför landets gränser.

Vi har inget kontor men Du är alltid välkommen att ringa till någon i styrelsen.

E-post: blekingekretsen@sxk.se

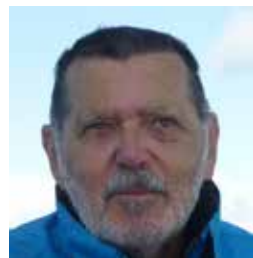
Hemsida:

www.sxk.se/blekingekretsen

Innehåll

Nya medlemmar	2
Lasses sida	3
Program hösten 2024	4
Årsmöte	5
Valberedningens förslag	6
Föredrag-Clipper around	7
Nya medlemmar	8
Hänt sen sist	9
Qvinna ombord	13
Sommarbilder	14
Toa ombord	15
Svenska sjö annons	19
Med HVO 100 i tanken	20
Båtteknik- Offeranoder	21
Hamn och farled- Bojsommar	24
Byssan	26
Funktionärer	27

Lasses ruta

Kära Kryssarklubbare!

Jag hoppas du har haft en bra sommar med mycket båtliv. Vädret tycker i alla fall jag har varit bra, fullt godkänt. Speciellt juni var fantastisk med mycket sol och måttliga vindar, åtminstone där jag befann mig, vilket var Smålands och Östergötlands skärgårdar. Särskilt Östergötlands skärgård är trevlig att segla i.

En positiv händelse som rör Utklippan är att Karlskrona kommunfullmäktige på aprilmötet beviljade ett anslag om 24 miljoner kronor till en ny elkabel för Utklippan. Enligt en uppgift i Blekinge Posten skall det också bli fiber ut till ön, mycket glädjande. Det har ju alltid varit osäker mobilförbindelse där.

I augusti var ett flertal styrelsemedlemmar inklusive redaktören och jag på Karlshamns Boatshow, där Blekingekretsen hade ett stand för att visa upp Kryssarklubben och förhoppningsvis värva någon ny medlem. Det var många medlemmar som kom fram och pratade vilket glädde oss mycket. Kontakt med medlemmarna är en ljuspunkt i arbetet med att skapa medlemsnytta. De vi pratade verkade vara nöjda med vår verksamhet, särskilt de nya bojar som kommit ut i år.

Angående bojarna så är många irriterade över båtar som inte för bojflaggan men ändå använder bojarna. Jag brukar själv gå fram till dem och påtala (i vänlig ton) att de faktiskt ligger vid en privat boj som Kryssarklubbens medlemmar bekostat. En boj är att likställa med en privat brygga, dvs man har rätt att lägga till i den mån man inte hindrar ägarens utnyttjande.

I höst kommer jag att medverka i mitt sista årsmöte som ordförande. Det har under lång tid varit ett roligt arbete tillsammans med duktiga och entusiastiska styrelsemedlemmar och funktionärer. Jag kommer inte att lämna verksamheten helt utan ser fram mot en fortsättning som "vanlig" medlem och funktionär. Tack för de gångna åren!

Lars Möller
Ordförande

Program hösten 2024

Kvällsträff om knop och splits

Välkomna på en genomgång i enklare splitsning, knopar och tagling.

Vi tänkte gå igenom de vanligaste knoparna som behövs ombord samt splitsa treslaget tågvirke och även ögonsplits på enkelflätade dynemalinor.

Instruktör: Peter Stengård.

Peter arbetar till vardags som däckstjänstledare ombord på marinens seglande skolfartyg Gladan och Falken.

På dessa fartyg utbildas flottans blivande officerare i bland annat sjömanskap och navigation.

Tid och plats: Onsdag 9 oktober kl 18.30 i KSS klubbhus på Dragsö i Karlskrona. Adress Seglarevägen.

Välkommen på seglings inspiration

Den **23/10 kl.18.00** bjuder vi intill en kväll med tips, tricks och inspiration från din lokala segelmakare. Vi diskuterar hur du på bästa sätt tar hand om segel och rigg under vintern, samt visar några av de viktigaste kontrollerna du kan göra för att nästa säsong ska bli så bra som möjligt.

Har du några frågor om din båt eller om dina segel behöver en översyn – passa på att ta med så kan vi fundera tillsammans! Du får också höra lite om vår historik och hur det ligger till grund för vår verksamhet, samt om vårt arbete med landslagssegelarna och varför det är bra för just dig.

Vi bjuder på kvällsfika och tar därför gärna emot anmälan till otto@hamelsails.com, senast den 20/10.

Vi ses i våra nya lokaler, på Pilvägen 4 i Karlshamn!

Hösthälsningar Otto & Co

Kallelse till årsmöte 2024

SXK Blekingekretsen håller årsmöte **söndagen 27 oktober kl 16.00**

Lokal är Folkets Hus C-sal, Karlshamn. Adress Rådhusgatan 14 A.

Efter årsmötet serveras kaffe med fralla. Därefter får vi ett intressant föredrag av Jonas Lobell om seglingen ”Clipper around the world race”

**Anmälan (för att veta hur mycket frallor som behövs) till anmälan.
blekingekretsen@sxk.se eller 0706-790188.**

SXK Blekingekretsens årsmöte 2024-10-27

Dagordning

1. Mötets öppnande.
2. Val av mötesordförande och sekreterare att leda förhandlingarna
3. Fråga om mötets stadgeenliga utlysande
4. Val av två medlemmar, som jämte mötesordförande skall justera det förda protokollet, samt vara rösträknare.
5. Föredragning av verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning
6. Föredragning av revisionsberättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
8. Val av ledamöter i styrelsen.
9. Budget för verksamhetsåret 2024/2025 samt fastställande av kretsavgift för 2025/2026.
10. Val av tre medlemmar (varav en sammankallande) att utgöra valberedning
11. Mötets avslutning.
12. ***Välkomna!***

Styrelsen

Valberedningens förslag till val av funktionärer vid årsmötet 2024.

Enligt Blekingekretsens stadgar ska styrelsen bestå av ordförande och 7 ledamöter med en mandatperiod av två år. Ena hälften av ledamöterna väljs ena året, den andra hälften nästa år.

För samma mandatperiod utses två revisorer och en revisorssuppleant. Ena året väljs en ordinarie revisor och en suppleant, andra året väljs en ordinarie revisor. Från årsmötet 2023 kvarstår i styrelsen Bert-Ove Bejevik, Stefan Berg, Claes Redin och Tommy Erlandsson ytterligare ett år.

Göran Ekelund kvarstår som revisor liksom Ulf Gustafsson som revisorssuppleant sedan årsmötet 2023

Valberedningens förslag för mandatperioden 2024 – 2026 (två år): Ordförande

Annika Lindgren, nyval

Styrelseledamöter

Ronny Thorn, omval

Stefan Nilsson, nyval

Robin Yllenius, nyval

Revisor, ordinarie:

Anders Blohmé, nyval

Karlskrona 2024- 10-29

Jan Pettersson, Per Carlsson

Styrelsens förslag till valberedning 2024/25.

Styrelsen föreslår följande personer att utgöra valberedning för verksamhetsåret 2024/25

- Per Carlsson, sammankallande (omval)
- Peter Borenberg (nyval)
- Lars Möller (nyval)

Föredrag om Clipper Around the World Race

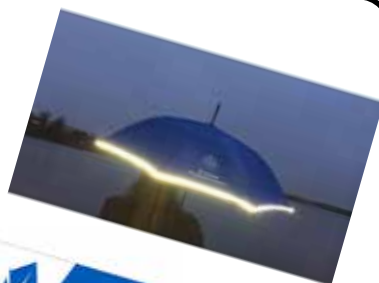
Efter årsmötet (se separat kallelse) kommer Jonas Lobell att berätta om sitt deltagande i kappseglingen Clipper Around the World Race. Jonas deltog i de 3 första benen av seglingen, som gick Portsmouth (UK) – Puerto Sherry (Spanien) – Punta del Este (Uruguay) – Cape Town (Sydafrika) – Fremantle (Australien).

Nya medlemmar hälsas varmt välkomna!

Caroline Anternäs	LISTERBY	
Hanna Bewersdorff	TOMELILLA	
Per Forsström	HALDEN	Norge
Lars Geist och Katarina Lindahl	HÖLLVIKEN	
Steen Reedtz-Hansen	KGS LYNGBY	Danmark
Jan Goebel	ANKLAM	Tyskland
Olle Hägerbro	STOCKHOLM	
Jonas Ekestubbe Jernby	LYCKEBY	
Tony Pettersson, Yvonne Tekla och Tim Walther	DROTTNINGSKÄR	
Christian, Måns Fabian Mattsson och Helena Jönsson	LOMMA	
Cecilia Gleisner Ed och Anders Ed	KARLSKRONA	
Håkan Magnusson och Kerstin Bjurman-Magnusson	NÄTTRABY	
Herbert Kasperschinsky	MÖSER	Tyskland
Andreas Löfqvist	LYCKEBY	
Mikael Pettersson	RÖDEBY	
Vincent Sommerlind	GÖTEBORG	
Kristian och Carina Ingemansson	DROTTNINGSKÄR	
Reinier Morra	RIJSWIJK	Nederländerna
Carsten och Steffi Ruwoldt	WENTORF	Tyskland

Exempel på Kryssarklubbens
profilprodukter -
Det finns fler på hemsidan...

Hänt sen sist

Båtmöte på Tromtö den 1 juni

Den första juni träffades ett antal kryssarklubbare för en trevlig sammanslutning på Tromtö.

Efter åska och regn gick vi den traditionella tipsrundan som denna gång bestod av ett antal kluriga frågor om EU och Blekingekretsen.

Grattis till Marianne Sökjer-Petersen som vann tipsrundan.

På kvällen träffades alla kring grillen och vädret visade sig från sin bästa sida. Mycket båtprat blev det förstås.

Tack Lasse för ett trevligt arrangemang.

Foto: Christer Gustavsson

Foto: Britt-Marie Ö

24-timmars vårsegling i Blekinge 2024

Blekingekretsens för närvarande flitigaste 24-timmarsseglare Bert-Ove Bejevik var enda seglare som ställde upp i vårseglingen. Han valde att starta på bägge de valbara startdatumerna, vilket är helt enligt reglerna. Hans sammanlagda resultat blev 72,7 sjömil.

Grattis Bert-Ove, ett steg närmare silverplaketten.

Har Du bytt e-post adress?

Vi skickar påminnelser och ny information med e-post, så att Du snabbt blir uppdaterad om vad som är på gång. Så håll din e-postadress aktuell.

Ändra själv i medlemsregistret, eller skicka din nya adress till

blekingekretsen@sxk.se

Missa inte viktig information, ändra NU!

Båtmässan Karlshamn Boatshow

Båtmässan i Karlshamn ägde rum 16 – 18 augusti och Blekingekretsen var där som vanligt. Vi sålde medlemsartiklar och värvade medlemmar i dagarna 3. Vädret var såsådar på friddagen och söndagen, men på lördag blev det strålande sol och svaga vindar, och därmed mycket publik. Det vara gamla och unga, båtägare, före detta båtägare och förhoppningsvis blivande båtägare.

En båt som tilldrog sig stort intresse var en 31 fot kabinbåt till det facila priset av 4,3 miljoner kronor, se bild ovan.

En annan sak som beundrades många var mannen som virtuost behärskade sin eldrivna bräda (gummibåt?) med foilande vinge.

Det som gladdde funktionärerna Ronny och Ewa mest (tror jag) var nog när de fick tillfälle att värva sonen Tobias med familj som nya medlemmar (bilden nedan).

Allt som allt en lyckad mässa.

Vi sålde medlemsartiklar för 4000 kr, ett mycket bra resultat. Vi ser fram mot mässan nästa år.

Britt-Marie och Lasse

Qvinna ombord

Inför segelsäsongen sågs Qvinna ombord, på Villa vassen i Ronneby för erfarenhetsutbyte och navigeringstips. Vi diskuterade vilka olika förutsättningar som olika båtmodeller har, hur lång en lagom dagstur är beroende på detta och vilka farvatten som passar bäst. Vi delade med oss av ruttor, djupförhållanden och väderskyddade hamnar både runt om i Danmark, Sveriges östkust och i våra hemnavatten i Blekinge skärgård.

Favoriter som Smålandsfarvandet, men också platser som Rødvig, Præstø, Stege, Omø och Samsø lyftes fram som möjliga strapatser. Vi samtalade även om hur man bäst hanterar

havsbaserade stora vindkraftsparker och hur man behöver vara beredd på turbulent vind, men också de skiftande strömmar som finns i Danmark. Gänget gick också igenom hemliga små genvägar i Blekinges grunda skärgård och olika smultronställen med naturhamnar som skydd från olika vindar. Så klart vi också lyfte Blekingekretsens eskader och båtträffar, men även vad som finns norr om Kalmar sund.

Alla hade egna sjökort för att markera direkt nya punkter som passar både att lägga till och uppleva vacker natur. Dessa punkter kan troligtvis bli nästa ändamål till segling i säsongen 2024. Vem vet?

Vi åt gott och skrattade mycket och en och annan sjörövarhistoria avhandlades så klart också. Vi blir starkare och modigare tillsammans vilket visade sig genom att en av oss seglade själv ner till Malmö för att sedan gå vidare i Danmark med familjen. En kvinna seglade till Polen och Tyskland, en av oss seglade till Bornholm. En tog chansen och gick en seglarkurs på KSS, som vi dessutom varmt kan rekommendera. Sjöställ, yllemössa eller baddräkt visar på sommarens skiftande väder, men det som består är vi vid rodret, även nästa sommar.

Vill du bli en av oss?

Kontakta Annica Lindgren mail: lindgren.annica68@gmail.com

Text: Irina Halling och Josephine Nellerup Foto: Irina Halling

Foto: Eva Svedberg

Foto: Göran Ekelund

Foto: BM Österling

Sommarbilder 2024

Foto: Bert-Ove Bejevik

Foto: Bert-Ove Bejevik

Båttoaletter – en bekvämlighet med bekymmer

Lennart Falck, Tekniska kommittén

I Sverige finns ca 120 000 övernattningsbara fritidsbåtar och man kan förutsätta att de har en toalett av något slag. De flesta av deras ägare och besättning har säkert störts av lukt, läckage och mekaniska skador typ frysskador med mera. Man kan knappast påstå att båt-toaletter är speciellt robusta.

Obehaglig lukt är nog det största bekymret, dvs läckage i någon form. Vem vill använda en stinkande toalett? Ofta byter man ut de dyra slangarna, men det är inte säkert att det räcker. Andra bekymmer har tillkommit. Kommunerna är ansvariga för skötseln av hållrankstömning i småbåtshamnar; att pumparna fungerar, att de är tillgängliga med båt, dvs inte blockerade av andra båtar och att vattendjupet är tillräckligt. Här brister det fortfarande i flera hamnar.

Sedan kravet på toatank och möjlighet att tömma över däck infördes, gjorde många förbättringar av hela sitt toalettsystem. Men om ovan nämnda bekymmer minskade är tveksamt.

Vad kan man då göra för att bli av med problemen?

1 Med bra luftning av hålltanken luktar det sällan. Luftslang och beslag på däck eller skrovsida är ofta igentäppta på grund av små flygande kryp, smuts och för klena dimensioner. Slang och luftningsbeslag bör ha minst 21 mm innerdiameter.

2 För oss på västkusten är det lämpligt att alltid fylla toaletten med sötvatten, när man lämnar båten längre än några dagar.

3 Konvertera till sötvattenspolning, om man har tillräcklig mängd sötvatten i sin båt. Det går inte åt så mycket spolvatten när man gör "1:an". "2:an" kräver mer.

4 Urinsten är en svårslöslig kemisk förening, som sätter igen slangar och påverkar backventilerna negativt. Urinsten är betydligt värre för de som färdas i saltvatten.

Före och efter rengöring av urinsten i en toalett-pump. Först 30 minuter i koncentrerad Transclean 65 samt ytterligare 6 timmar i utspädd, 50-procentig Transclean 65.

5 Svenska Kryssarklubben har testat ”Trans clean” som effektivt löser urinsten. Man kan under säsongen hålla en skvätt i toalettstolen och pumpa in lite genom slangarna till tanken. Transclean uppfyller alla EU-krav och kan pumpas ut på lämpligt sätt. Transclean ska däremot inte lämnas kvar i toalett och slangar under vintern.

Det finns även andra kemiska produkter som rensar systemet, vinäger eller ättika kan hjälpa, till exempel.

6 Smörj rörliga delar, i pumpar och ventiler, med glycerin. (Eller petroleumfri silikon-pasta. Använd inte fett.)

7 Montera gärna en lättåtkomlig kulventil på slangen mellan hålltanken och toaletten så att skålen inte fylls bakvägen. Givetvis har man kulventiler vid spolvattentaget och på utloppet från tanken eftersom de är skrovgenomföringar.

8 Elektriska toaletter kräver tillsyn även av elmotorn.

9 Man bör undvika att spola ner toalettpapper. Släng det i en påse vid sidan om. Hundbajspåsar fungerar bra och är lagom stora, de kan sedan läggas i det vanliga restavfallet.

Mulltoaletter

Mulltoaletter är inte så vanliga, och förutsätter lite större utrymmen. De luktar mindre, det finns ofta en liten fläkt som sköter ventilationen. Urinen samlas upp i en separat behållare som lämpligen ska tömmas i en landtoalett. Det förmodade i nr 2-behållaren behöver inte tömmas lika ofta, vanligen i restavfallet.

Det finns kommunala regelverk för tömning av mulltoaletter. I göteborgsregionen är det i princip förbjudet att tömma urinbehållaren på land. På andra orter kan regelverket vara annorlunda.

Det behövs säkert flera förslutningsbara urinbehållare ombord för att slippa

Exempel på installering av en mulltoa. Ofta behöver man bara ansluta en mindre ventilerande skorsten och el till fläkten.

söka hamn var-/varannan dag. Att tömma dem i sjön, skogen eller på ”hälleberget” är inte OK. Nu kan man tycka vad man vill om regler, men det är lämpligt att känna till vad som gäller. I frekvent besökta naturhamnar är det störande när urinbehållare töms bara en liten bit ifrån förtöjningsplatsen. Folk som sitter och grillar kommer säkert att notera att man tömmer flaskor med urin eftersom det luktar.

Ska man byta ut sin ”läckande och luktande” båttoalett med hålltank till en mulltoa? Det är en kostnadsfråga och en viss ombyggnad får man räkna med. Existerande toatank kan man kanske demontera och får då plats över till mulltoan. Dessvärre sitter tanken ofta så att man får riva en del inredning för att få ut den. Att bygga om den till bränsle- eller vattentank är säkert fullt möjligt.

Kostnaden för en mulltoa motsvarar ca 4 st vattentoaletter. Om man däremot står inför att installera tank till sin spoltoalett (man måste ha hålltank) blir det troligen inte dyrare att istället byta till en mulltoa.

När man ska bajsas används den bakre tanken som är till för fekalier. För att undvika att skålen bli så smutsig har vi fått tips att börja med att vi plattar till och lägger ner ett stort kaffefilter i skålen med stängd lucka. Stora kaffefilter köper vi på ett kontorsföretag. När man är klar öppnar man luckan och allt åker ner i behållaren utan att skålen blir smutsig. På sidan av toan sitter en vev som man vevar ca 10 varv på efter att man är klar med sina behov.

Vad som kan bli ett problem är om man har många gäster ombord i flera dagar. Då gäller det att ha bra rutiner för tömning av urinbehållaren. Det är nog då också risk för att kompostdelen inte hinner med utan blir för blöt och börjar lukta. Vad vi kommit på är att det kan vara bra att ha en behållare med extra strö att blanda i, om det blir för blött i fekaliebehållaren.

Första året fungerade allt superbra, det luktade mycket mindre än vad vår vanliga toa gjorde. Den stora behållaren räckte för hela sommaren ca 4 veckor sammanlagt. När båtsäsongen var över tog vi hem hela toan och tog bort sitsen och satte på det speciella locket som ska användas när det ska förmltnas helt. Allt ska sedan stå ca 2 månader.

För att behålla de nedbrytande mikroorganismerna ska fekaliebehållaren aldrig tvättas på hösten utan den ska få stå tom med det speciella locket på tills det är dags att starta upp inför en ny säsong igen. Likaså kan man sätta på locket om man lämnar båten under längre tid.

Vilka problem kan uppstå?

Andra året hade vi en del problem. En i familjen hade haft luckan öppen för tidigt så det kommit in en hel del urin i fekaliebehållaren varvid det blev ganska blött och vi fick flugor som lagt larver. Vi såg också att det fastnat lite toapapper i bakkant av locket så att locket inte varit helt tillslutet. Då volymen blivit lite större och innehållet blev för blött läckte det även ut lite innehåll genom det hål där veven sitter. Vi tog hem behållaren och blandade upp med mycket kokos strö och hällde över allt i en sopsäck och lät stå ett bra tag tills det blivit till kompost så vi kunde lägga ut det bland växterna i trädgården. Vi fick sedan börja om med ny omgång kokosströ i toan igen.

Sammanfattningsvis

Sammanfattningsvis tycker vi att det är skönt att slippa leta toatömningsstationer och att alltid börja ankomsten till en ny hamn med att tömma toan och sedan före vi lämna hamnen tömma toan igen. Det är också väldigt skönt att slippa vara tvungen att tömma toan före vi lägger till i vår hemmahamn.

Nu har vi kommit in i rutinen att alltid ha lite koll på när det är dags att tömma urinbehållaren. Det känns mycket bättre nu när vi har två behållare så vi kan snabbt byta när en är full.

Om man är ute mera än två- tre veckor i sträck rekommenderar vi att tömma fekalie behållaren och starta om med nytt strö.

Om man är fler än två ombord är det inte optimalt att enbart använda mulltoan, då är det bra om man kan gå iland för att gå på toa eller dass.

Om man följer råden ovan är vår erfarenhet att installationen är i stort sett luktfri.

Erfarenheterna är nedskrivna av
[Matts och Katrin Andersson, Nyköping](#)

Några länkar till Youtube filmer:

Air Head: https://www.youtube.com/watch?v=oghd7Sn74_c

Test av komposttoaletter: <https://www.mortsononthemove.com/best-composting-toilets/>

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska
Kryssarklubben

Svenska Sjö

010-490 49 00
dygnet runt

www.svenskasjo.se

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Kryssarklubben **försäkrar du din båt extra förmånligt**, utöver andra rabatter såsom förarintyg.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubsmedlemmar i hela landet, så nästa gång när vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

Med HVO100 i tanken, för ett hållbart båtliv !

Svenska Kryssarklubben är en ideell förening med 40,000 medlemmar och representerar en stor del av den svenska fritidsbåtsflottan. Klubben har tillsammans med andra aktörer arbetat i många år för att öka HVO100 användningen. Fortfarande är det en minoritet av av båtägare som använder bränslet i sina båtar.

Vårt mål är att öka användningen signifikant och därmed minska fritidsbåtsflottans CO₂-utsläpp. Om hela fritidsbåtsflottan använder HVO100 i sina dieselmotorer skulle utsläppen minska med runt 60,000 ton. Det blir ett märkbart bidrag till att uppfylla Sveriges hållbarhetsmål och klimatåtagande. Tre huvudanledningar till att fritidsbåtar inte använder HVO100 i större utsträckning:

1) Tillgången till HVO100 i sjömackar och hamnar

-Tillgången är sedan 1/1 2024 god från bränsletillverkarna. Antal sjömackar med HVO100 måste öka, det kommer att ske när efterfrågan från kunder stiger.

2) Prisskillnaden mellan HVO100 och "MK1 blankdiesel"

-Det högre priset (för närvarande strax under tre kronor) nu är så liten att flera båtägare kommer välja det miljövänligare alternativet då de flesta båtägare ser sig som värnare av natur och klimat.

3) Insikt om att HVO100 är tekniskt kompatibelt med befintliga motorer

En mängd studier visar att HVO100 tekniskt är det bästa bränslet för dieseldrivna båtmotorer.

De största leverantörerna, Neste och Preem intygar att ingen inblandning av FAME/REM finns i deras HVO100, därmed minskar risk för bakterie, jäst och mögel tillväxt i bränslet och bränslet har lång lagringstid.

Bland motortillverkare var Volvo Penta pionjärer med att 2016 godkänna HVO100 för alla sina motorer, flera lär följa efter.

Sammanfattningsvis behövs koordinerad, tydligt och begripligt information till båtfolket som beskriver vad HVO100 är, dess miljö och tekniska fördelar.

20240413 Stefan Berg

Offeranoder för fritidsbåtar

Svante Rosén

Allmänt

Offeranoder har sedan 1800-talet hjälpt båt och fartygsägare att hålla korrosion från skrov och övriga metalldelar på en så låg nivå som möjligt.

Begagnad offeranod

Det förhärskande materialet i dessa offeranoder har i de flesta fall varit zink. Ett material hyfsat långt ner på den galvaniska spänningskedjan som då kunnat "offra sig" och på så vis räddat övriga material från allvarlig och kostsam korrosion. På senare år har pga forskning-sresultat, nya rön och även miljötänk, material som aluminium och magnesium blivit vanligare alternativ. En generell synpunkt som de flesta aktörer ger uttryck för, är att anoderna bör bytas vid 50% slitage. Denna siffra avser vikt, varför demontering och kontroll-

vägning kan vara bra att göra direkt efter upptagning.

Referenser till olika motorleverantörer/tillbehörsföretag och hur man resonerar och rekommenderar finns nedan tillsammans med aktuella länkar.

Man kan konstatera att det finns en rätt bred samstämmighet i material-rekommendationerna, vilka i stora drag och för olika vattenkvaliteter är:

Saltvatten - Aluminium/Zink

Brackvatten - Aluminium/Magnesium

Sötvatten - Magnesium

Några marina företags synpunkter och råd

Volvo Penta

Man skriver bl a i sitt dokument att zink under många årtionden varit det rekommenderande alternativet för saltvattensapplikationer, men allteftersom legeringarna har utvecklats, så är VP's uppfattning att aluminiumanoder är effektivare och rekommenderas därför som förstahandsalternativ för såväl brackvatten som saltvatten. I detta finns även en miljöaspekt, då man framförallt från myndigheter och organisationer i USA, erfarit starka miljörelaterade rekommendationer till förmån för aluminium istället för zink. Vid kontakt med VP nämner man även vikten av att, oaktat material, rengöra och se upp med beläggningar på anoderna, som kan vara ett tecken på sk passivering, vilket ofta

leder till försämrade skyddsegenskaper hos anoden. På VP's hemsida finns vidare upplysningar om råd, sortiment och återförsäljare.

Yanmar

Från Yanmar har det varit lite svårare att få fram några dokument avseende riktlinjer och rådgivning för olika anodmaterial för olika vatten. Dock och vid samtal med generalagenten informerar man om att Yanmar tämligen generellt gått över till aluminium i sitt sortiment, med undantag för de offeranoder som finns internt i motorn (värmväxlarnas sjövattekrets). En åsikt som också framförs är att om man inte byter sina anoder bör dom förutom att demonteras och vägas även rengöras, men då med ett «galvaniskt neutralt verktyg» dvs borstning med alla former av metallverktyg bör undvikas. Sandpapper och någon hård nylon/fiber borste är att föredra. På Yanmars hemsida finns ytterligare info om servicecenter /återförsäljare, sortiment mm.

Korrosionsgruppen

Företaget som är väletablerat på marknaden och arbetar med såväl anodiskt som katodiskt skydd. Man erbjuder ett brett produkt-sortiment för såväl handelsjöfarten, industrin, samt fritidsbåtssegmentet. Generellt sett är man även här inne på att aluminium kan rekommenderas 'lite bredare', då aluminium anses vara mer effektivt i saltvatten. Dock finns tankar om att magnesium skulle kunna vara ett alternativ i bräckt vatten, med låg eller varierande salthalt, då aluminiumanoder i vissa vatten med framförallt låg salthalt, kan passiveras och därmed få en sämre effekt. Korrosionsgruppen påpekar därför att norr om Stockholm bör man med nuvarande material undvika aluminiumanoder. På hemsidan under 'Våra Produkter och Tjänster' hittar man Offeranoder. Längst ner på den sidan finns ordet 'onlinebutik' och klickar man på det, så hamnar man på (Anode Factory) som är Korrosionsgruppens webbhandels sida. Här finns anoder för olika båtapplikationer samt anoder även sorterade på varumärke. Företaget öppnar också upp för möjligheter till vidare frågeställningar och assistans.

Drev

Drev, har ett omfattande sortiment av offeranoder till de flesta drev och utombordare, Man kan också via deras hemsida klicka in på 'Anodskolan', som ger många råd och rekommendationer för olika anodmaterial exvis: I sötvatten rekommenderas magnesiumanoder, i bräckt vatten aluminiumanoder och i saltvatten oftast zink. Dock anser Drev att då zinkanoderna innehåller kadmium (skadligt för människor och djur), så rekommenderas aluminiumanoder där det

är möjligt och även i saltvatten. Aluminiumanoder bör kontrolleras några gånger under säsongen. Som tillägg vill man också uppmärksamma på risker avseende kaj och bottenmiljön där båten ligger. Ev metallskrot på botten eller mycket stål i kajanläggningen, liksom risken med grannbåtar som ofta eller permanent ligger inkopplade på landström. Här kan oönskade elektronvandringar ställa till med problem. Via Drevs hemsida finns också en länk till 'Glm Marine', där man finner ett 44 sidigt dokument innehållande ett stort anodsortiment. Härutöver anges också argument för att byta från zink till aluminium-anoder.

Marinsystem

Marinsystem är en brett tillbehörsföretag, med länkar till de många varumärken. Man vänder sig till såväl de erfarna, som till nybörjaren. Man har mycket för båt och framförallt för utombordsmotorer (Mercury). På företagets hemsida under 'Guider och Tips' erbjuds mycket information inom många olika segment och här finns också en lättillgänglig anodskola, där info finns att hämta om olika anodmaterial och lämplighet för olika vattenkvaliteter.

För ytterligare informationsinhämtning se referenser till ovan nämnda företags hemsidor/försäljningssidor där det går att fördjupa sig ytterligare.

Volvo Penta: www.volvopenta.com/marine/parts/maintenance-parts/anodes/

Yanmar: www.yanmar.se

Korrosionsgruppen: www.korrosionsgruppen.se Näthandel: www.anodefactory.se

Drev AB: www.drev.se www.glmmarine.com

Marinsystem: www.marinsystem.se

Teknisk länk: www.chem.libretexts.org/Bookshelves/Analytical_Chemistry

HAMN OCH FARLED

En god bojsommar!

Det är ibland lite krångligt att få ut bojar och därför blir man så glad när det ibland lyckas över förväntan. 2024 har varit en sådan säsong som varit riktigt lyckosam för Hamn- och farledskommittén.

Arbetet med att få i ordning gjutformar och arrangera bojar med alla prylar och linor, har med två nya medlemmar i kommittén, Magnus och Anders, löpt fint och vi fick i ordning två bojar som var planerat. De transporterades av Jan-Erik till Matvik för att där få Tärnöbolagen att lägga ut ytterligare en boj invid Eriksberg, samt till Ronneby SS hamn i Angelskog. Där hävdade Jonas att han själv med hjälp av en där befintlig bojflotte skulle kunna lägga ut en boj vid Harö holmar.

Jag får erkänna att jag var rätt skeptisk till idén. En boj med sten är tung och mycket kan gå fel. Men Jonas är en erfaren sjöman och dykare, så jag gissade att han visste vad han gjorde. Så när det var dags så anslöt även jag till Jonas och

Tommy i Angelskog. Bojen lyftes på plats under bojflotten med hjälp av RSS egen kran. Sedan började vi bogsera ekipaget efter en liten arbetsbåt som lånats från Sportdykkklubben Doppingarna i Ronneby. Färden gick inomskärs men i motvind och det gick inte snabbt men betydligt säkrare än jag befarat. Till slut var vi framme och jag fick äran att som "bödel" hugga av slingen som bar upp bojstenen.

Det var rätt mäktigt!

Därefter har Tärnöbolagen även lagt ut den västra bojen invid Eriksberg, den i Bruksviken. Kvar finns en boj som Tärnöbolagen ska lägga ut i Skiftöfjärd, öster om Eriksberg. Förhoppningsvis kommer det att ske under hösten.

Stort tack till Ronneby Segelsällskap för lånet av bojflotten och hjälp med kranlyftet.

Mårten Dunér

Jonas och Tommy efter väl förättat arbete.

BÅTMACKA MED TONFISKRÖRA

Ingredienser för 4 personer

8 skivor rågbröd
4 salladsblad
rädisor
smörgåskrasse

Tonfiskröra:

2 burkar tonfisk i vatten
4 st färskpotatisar
4 st hårdkokta ägg
½ rödlök
1 dl majonnäs
1 dl gräddfil
1 dl färska örter- persilja, dill, oregano.
2 msk kapris
½ citron, pressad saft
salt och peppar

Gör så här

1. Tärna potatisen. Skala och mosa äggen med en gaffel. Häll av vattnet från tonfisken. Skala och hacka löken.
2. Blanda potatis, ägg, tonfisk, lök, majonnäs, gräddfil, kapris, örter och citronsaft..Smaka av med salt och peppar.
3. Vid servering: Lägg salladsblad på brödsnivorna och fördela tonfisken ovanpå. Klipp över krasse. Servera med rädisor.

Våra funktionärer

Styrelse

Ordförande	Lars Möller 0706-790188, lars.moller@telia.com
Vice ordf.	Bert-Ove Bejevik 073-2635621, bertove.udden@icloud.com
Skattmästare	Ronny Thorn 0705-218067, ronny.thorn@telia.com
Sekreterare	Stefan Berg 0708-620 820, stefan.berg@hvik.se
Ledamöter	Annica Lindgren 073-6636284, lindgren.annica.68@gmail.com Claes Redin 070-8257331, claes.redin@gmail.com Tommy Erlandsson 0706-506921, gamlaberg@gmail.com Sven-Olof Lindström 0706-916 957, sv.lindstrom@telia.com

Kommittéer

Båtteknik	Per Carlsson 0708-213500 (ansv), Lars Möller, Jörgen Palme, Göran Ekelund, Svante Rosén
Eskader	Stefan Berg 0708-620 820
Hamn & farled	Mårten Dunér 072-7201299 (ansv), Peter Borenberg, Jonas Thörngren, Tommy Carlsson, Lars Möller, Jan-Erik Yllenius, Anders Nilsson, Magnus Andersson
Information	Annica Lindgren 073-6636284
Redaktör	Britt-Marie Österling, 073-506 8923
Webbansvarig	Annica Lindgren 073-6636284
Miljö	Bert-Ove Bejevik 073-2635621 (ansv), Stefan Berg, Mårten Dunér
Utklippan	Bengt Niklasson 0706-813 105
24-timmars	Lars Möller 0706-790 188, Bert-Ove Bejevik, Mårten Dunér
Revisorer	Hans Magnusson 0708-712 428 Göran Ekelund 0709-651 216
Suppleant	Ulf Gustafsson 070-916 51 61
Valberedning	Per Carlsson (sammank.) 0708-213 500, pelle@aspec.nu Jan Petersson 0732-295 604, janita.petersson@gmail.com

Dags att förtöja efter en fin seglingsommar.

Foto: Anders Halling

Avsändare:

*SXX Blekingekretsen c/o Möller
Utövägen 8 A 371 37 Karlskrona*